

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

Chief Economist

Directie Mededinging en
Consumenten

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6011 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/ezk

Datum 28 april 2021
Betreft Ontwerpbesluit wijziging Aanbestedingsbesluit in verband met
wijziging Gids proportionaliteit (rechtsverwerkingsclausules) -
aanvulling

Ons kenmerk

CE-MC / 21093333

Bijlage(n)

1

Geachte Voorzitter,

Op 12 februari 2021 heb ik uw Kamer de ontwerpwijziging van de Gids proportionaliteit met betrekking tot rechtsverwerkingsclausules toegestuurd.¹ De Gids biedt praktische handvatten voor de toepassing van het proportionaliteitsbeginsel bij aanbesteden. Naar aanleiding van enkele publieke reacties op het onderwerp sociale en andere specifieke diensten, en gesprekken met de Adviescommissie Gids proportionaliteit acht ik nog enkele wijzigingen van de tekst van de Gids proportionaliteit gewenst. Hierbij laat ik het ontwerpbesluit en de nota van toelichting in stand.

Sociale en andere specifieke diensten

In de eerste plaats maak ik de voorgenomen wijziging van de voetnoot over sociale en andere specifieke diensten ongedaan. Niet alle betrokken partijen uit de praktijk beschouwen de aanpassing als technisch. Er blijken verschillende perspectieven te bestaan over de toepassing van de Gids proportionaliteit op sociale en andere specifieke diensten onder de Europese drempel. Een aanpassing op dit punt in de Gids proportionaliteit vereist zorgvuldige en transparante besluitvorming en duidelijke motivering in de nota van toelichting. De aanpassing van de voetnoot houdt bovendien geen verband met het onderwerp van de wijziging (rechtsverwerkingsclausules). Ik zal op een later moment bezien wat nodig is om de onduidelijkheid rondom dit onderwerp weg te nemen.

Technische wijzigingen

In de tweede plaats voer ik enkele technische wijzigingen door. Na de start van de voorhangprocedure heeft de Adviescommissie Gids proportionaliteit namelijk op een aantal technische en inhoudelijke aspecten gewezen. Deze wijzigingen komen de inhoud ten goede. Het gaat hierbij om een consistente terminologie in de Gids, een verduidelijking bij vragen die leiden tot een wezenlijke wijziging en het herstel van een per abuis weggevalen zin. In mijn bijlage geef ik de aanpassingen weer.

Verder heeft de Adviescommissie vragen gesteld over het feit dat de voorgehangen Gids proportionaliteit niet langer ingaat op de mogelijkheid van

---

¹ Kamerstuk 32440, nr. 115.

brancheorganisaties en aanbestedingsadviescentra om namens een ondernemer een klacht in te dienen bij een aanbestedende dienst. Ik plaats dit niet terug omdat het kabinet de Gids proportionaliteit geen geschikte plaats vindt voor kwalitatieve eisen aan klachtafhandeling. Ik wil wel benadrukken dat ik voorstander ben van de mogelijkheid voor brancheorganisaties en aanbestedingsadviescentra om klachten in te dienen en dat ik dit op korte termijn zal opnemen in de eerder door mij aangekondigde handreiking klachtafhandeling en in het aangekondigde wetsvoorstel.²

Toelichting bij de derde herziening

In de derde plaats kan de toelichting bij de derde herziening onterecht de indruk wekken dat de Adviescommissie penvoerder van de wijziging was. Sinds de overgang van de Schrijfgroep naar de Adviescommissie Gids proportionaliteit ligt het penvoerderschap van de Gids proportionaliteit bij mij, waarbij ik geadviseerd wordt door de Adviescommissie. Ik heb bij deze wijziging ervaren dat misverstanden ontstaan doordat de toelichting bij de derde herziening ondertekend is door de Adviescommissie, terwijl ik op enkele onderdelen ben afgeweken van dat advies. Een nieuwe toelichting, waarover ik nog in contact treed met de Adviescommissie, sluit daarop beter aan. Hiermee loop ik vooruit op mijn beleidsreactie op de lopende evaluatie van het stelsel van wijziging van de Gids proportionaliteit, waarin o.a. de rolverdeling tussen het ministerie van Economische Zaken en Klimaat en de Adviescommissie in het stelsel van wijziging aan bod komt. Ik verwacht uw Kamer rond de zomer te informeren over de evaluatie.

In het kader van de voorhangprocedure bied ik uw Kamer graag twee extra weken, buiten uw meireces, om de wijziging te bestuderen. Een gelijklopende brief heb ik verzonden aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Hoogachtend,

mr. drs. M.C.G. Keijzer
Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat

---

² Kamerstuk 34252, nr. 21.